

ГОГОЛЬФЕСТ 2017 **Мультидисциплінарність в Україні** **Реальність чи утопія?**

Постановка проблеми. Вперше X міжнародний мультидисциплінарний фестиваль сучасного мистецтва ГОГОЛЬFEST відбувався на трьох локаціях з 7 по 17 вересня 2017 року. І ними вже вдруге стали Експоцентр України і Національний центр Олександра Довженка, а події, заплановані в новозбудованому Театрі на Подолі, за місяць довелося переформатувати для реалізації на новоствореній театральній сцені в тому ж Центрі Олександра Довженка і театрі «Дах».

Якщо на території кіностудії імені Олександра Довженка (2010) і на Видубичах (2013, 2014) доводилося, передусім, боротися за функціональне освоєння простору, в Експоцентрі (2015) з усіх щілин струменіла ідеологія, і Гогольфест здійснював смислову декомунізацію, а Арт-завод Платформа (2016) з комерційним контекстом, пронизаний з одного боку духом споживацтва, з іншого пострадянським занепадом, став викликом та випробуванням як для митців і організаторів Гогольфесту, так і для глядачів, то, яким же чином Гогольфест 2017 має співвідноситися з планами ревіталізації Центру Олександра Довженка? 2017 рік — ювілейний для Гогольфесту, що буде Новий Ковчег, який об'єднує унікальні та важливі твори у мистецькій сфері країни, але щороку головним залишається питання: чи потрібен мультидисциплінарний фестиваль Україні? І чи потрібна візуальна програма мультидисциплінарному фестивалю Гогольфест?

Зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Концепція цьогорічного фестивалю Гогольфест вибудовувалася навколо теми «Ковчег», що не тільки сприяє внутрішній рефлексії проблематики єдності і спільної дії, а й допомагає вирішувати завдання культурної політики, маючи на меті державницьке та розбудовче втілення проекту Європейської України. Тема статті пов'язана із загальнодержавною програмою Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України, зокрема з науковою темою «Експеримент, теорія, практика в українському візуальному мистецтві».

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими та практичними завданнями координується з польовими дослідженнями мультидисциплінарного фестивалю Гогольфест. Ми вже досліджували феномен мультидисциплінарних культурно-мистецьких подій, аналізуючи минулі фестивалі «Гогольфест» та «Сараєвська Зима», присвячені проблемам створення сучасної мистецької інфраструктури, якот смислову декомунізацію і реабілітацію простору Експоцентру України (колишньої ВДНГ УРСР), яку здійснив Гогольфест 2015 [1, с. 363] та ревіталізацію Арт-заводу Платформа мистецькою програмою Гогольфесту 2016 [2, с. 284]. Теоретичне висвітлення невідкладних проблем, гостро актуальних для мистецького процесу ХХІ століття, сприятиме використанню базових положень та результатів дослідження у підготовці науково-методичних розробок стратегії культурної політики в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи публікації, присвячені Гогольфесту, доводиться констатувати, що більшість із них стосувалася анонсів фестивальных подій [3; 4]. Тому пошлюся на статті та виступи, що не аналізували якість фестивальної програми, зокрема «Не плачте за мною ніколи» Олега Вергеліса [5], чи виступили з критикою Гогольфесту [6], аби полемізувати з ними, використовуючи підхід узагальнювальної оптики, і оцінювати Гогольфест за мірою його внеску у розвиток українського мистецтва і культури.

Цілі статті. Метою статті є розгляд та аналіз подій, представлених на мультидисциплінарному форумі Гогольфест 2017, який, через метафору Ковчега, розробляв проблематику порозуміння і домовленостей як основних взаємопов'язаних катего-

рій, нагальних для порятунку сьогоденної України. Метою розвідки є також аналіз фестивальних стратегій та обґрунтування необхідності проведення інфраструктурних заходів в Україні.

Викладення основного матеріалу дослідження. Тема щорічного Гогольфесту «Ковчег» пропонує платформу, що спирається на порозуміння і спільну дію. Можна навести низку літературних творів, де постає ідея Ковчега: «Містерія-буф» (1921) Володимира Маяковського, незавершена п'єса-містерія «Ноїв ковчег» (1951) Андрія Платонова, роман «Ковчег “Сакура”» (1984) Кобо Абе. Біблійний ковчег згадується в VI–IX розділах Книги Буття як символ порятунку і подальшого життя. Центр Олександра Довженка з його програмними завданнями щодо розбудови арт-кластера, доречно розглядати крізь метафору Ковчега. Гогольфест відіграє всі сценарії, пов'язані з ковчегом: Ноїв ковчег як порятунок, як символ віри і надії; юдейський Ковчег заповіту як вміст законів і правил людського співіснування; православний ковчег — скриня для зберігання святинь. Ковчег — це «інструментарій для творення <...> простір нових можливостей» [3], за допомогою якого молодіжна аудиторія долучається до спів-праці, спів-дії та спів-переживання.

Центральними подіями X Міжнародного фестивалю сучасного мистецтва були: музичне гранд-шоу нової версії відомої програми ДахиБрахи «Dreams Off» від Влада Троїцького, яка поєднала театр, живу музику, технології, відеоарт і лазерне шоу; опера-балет «ARK / Ковчег» (Україна-Швейцарія); нова програма «uTopia» гурту Dakh Daughters — театральне шоу з елементами доповненої реальності.

Однак візуальна програма фестивалю, створена професійними кураторами у павільйонах № 1, 3 і 7 Експоцентру, випала з поля зору преси через відсутність прес-туру і, відповідно, широкого загалу та через дводенне співіснування проектів у двох павільйонах, а тому сприймалася як декорування простору на шляху до вищезгаданих подій.

Під час Гогольфесту 2016 для візуальної програми було реалізовано проект «Скульптурний цех. Спецпроект» (куратор Катерина Підгайна) у вигляді саду скульптур на Арт-заводі Платформа. Гогольфест надав відкритий простір для демонстрації сучасної скульптури, розвиток якої щойно намітився в Україні, багато в чому завдячуючи появі «Скульптурного салону» на наших теренах. Проте після заміни генерального директора Музейного комплексу «Мистецький Арсенал» Наталі Заболотної на Олесю Островську-Люту, через відмову останньої від цього проекту українська скульптура знову мала всі шанси відійти на маргінеси. Тому Гогольфест не тільки підставив плече культурирегерам, що опікуються сучасною українською скульптурою, але і запропонував Арт-заводу Платформа модель цивілізованого використання його території з елементами інсталяцій і організацією саду скульптур. Оскільки у проекті через скульптурні форми з позицій діалектики пропонувалося осмислити ідею пошуку вищого сенсу, божественного провидіння, яке надає людині внутрішню силу і прагнення руху всупереч ідолопоклонству з його інфекційним розповсюдженням та рабським служінням, натхненниця скульптурного проекту Катерина Підгайна стала кураторкою візуальної програми Гогольфесту 2017.

У рамках візуальної програми фестивалю Катерина Підгайна презентувала два проекти: скульптурний «Terra Firma» і мистецтво молодих «Revision».

Проект «Terra Firma» розгортався у павільйоні № 7 і мав певну драматургію — на сході до павільйону глядачів зустрічали підсвічені зсередини скульптури Артема Стрембицького, на вході напруження зростало, адже відвідувачі мали пройти під гільйотиною (ідея Ігоря Канівця) та повз голови з перекинутими обличчями від Маргарити Шерстюк. Голови експонувалися за ґратами в шлюзі поруч із гільйотиною, як результати її роботи, і були затиснені поміж базами колон в середині простору. Це дуже незвичний прийом експонування скульптури, але Катерина Підгайна використовує його як метафору.

У павільйоні глядача зустрічав підвішений над головою об'єкт «Простір Калабі-Яу» Оксани Чепелик. У Іздрика читаємо:

це нейронів мережа нова
це ландшафту система нервова
тут старі вигорають слова
задня знаків незнаного слова [7].

Об'єкт, що є алгебраїчною поверхнею, заданою рівнянням n -го ступеня, відсилаючи до просторової моделі шестивимірного простору Калабі-Яу, пропонує ключовий сенс перетікання потоків (як приклад — стрічка Мьобіуса — двовимірний компактний простір), звертаючись до поняття плинності (fluidity) згідно з ідеєю Марка Гадсена [8, с. 306], демонструє, як потоки свободи огортають людину просторовою структурою, аби сформувати філософський досвід нового, неймовірного, немислимого до цього часу явища. Відповідно до теорії суперструн, у кожній точці нашого чотиривимірного простору додається настільки малий шестивимірний простір Калабі-Яу, де простори перебувають у масштабі Планка (квантовому масштабі), в якому теорія квантового поля не діє і гравітаційні сили стають настійкими. Це і є одним із об'єктів дослідження цього проекту, що діє як своєрідний портал. Часо-просторові пошуки започатковані у проекті Оксани Чепелик «Колайдер», де найменші частки, прискорені і введені у контакт одна з одною, досліджують колізії часопростору. Багатовимірні простори (маніфолди) об'єднують коливання — як квантово, так і геометрично — породжуючи комплексні складки, складні форми. Несподіване залучення і великий ризик, апокаліпсис і відродження — такі моменти охоплюють усе. Це просторовий експеримент, де взаємодія між мікро- і макросистемами, між фізичними і віртуальними світами досліджує різноманітність сучасних явищ. Тема перетікання форм підтримана відеороботою «The Elements» Максима Жесткова, який працює у царині motion-дизайну.

Скульптурний проект «Terra Firma» — нова eye-opening виставка, м'яка просторова аналітика, тонке поєднання скульптурно-об'єктного ландшафту. У виставки є власний колористичний меседж сотворення Всесвіту, що відсилає до зміни галактичного спектру. Знаковий фіолетовий у градаціях від лілового до рожевого ліг на молочну канву одеської «Клітинної практики» — відомої роботи Юлії Яланжі і об'єкта «Простір Калабі-Яу» Оксани Чепелик, змінюючи звичну оптику. Зміст вибирається легко і природно, так, начебо фестивалний ковчег, як Летючий голландець або ж космічний корабель Віктора Ареф'єва, не пливе, а пролітає, і об'єкти сприймаються як архіпелаг потенційних для життя планет.

У павільйоні № 3, де було представлено мистецтво молодих «Revision», п'ятиметрові надувні равлики з проекту Оксани Чепелик «Народження Венери» (1995) тримали весь простір десятиметрової висоти і множилися в дзеркальній стелі. Катерина Підгайна виявила неабиякий хист у роботі з величезними просторами павільйонів Експоцентру. Проект «Народження Венери», що влітку 2017 року експонувався в Мистецькому Арсеналі в рамках виставки «In Progress. Дрес-код України доби Незалежності», працює не тільки з формою, коли прозорі ефемерні об'єкти вловлюють світло, але і з сенсами. У контексті арсенальської виставки проект презентує експеримент із формою: декорація, що перетворюється на костюм — об'єкт взаємодії, костюм стає екраном для відео/слайд проєкції, носієм небезпеки для перформера, обмежує рухи, провокуючи пошук альтернативної пластики і формує цикл «Містерії рухомих об'єктів». В рамках візуальної програми Гогольфесту проект «Народження Венери» з його надувними мушлями відсилає глядача до таїнства народження богині з піни морської і є референцією до картини Ботічеллі. Модель, припнута до прозорої мушлі, репрезентує таку тенденцію, де жінка удає, що життя є легким, чудовим, безпроблемним і фантастичним, в той час, як мушля равлика і є тим домом, який жінка «тягне на собі». Цей цикл є першим в Україні дослідженням гендерної проблематики, статусу жінки у пострадянському суспільстві, спробою зрозуміти процес трансформації «жінки-трудівниці», «жінки-матері» на «жінку-товар» у зв'язку з появою різноманітних конкурсів краси. Це була спроба транслювати флюїди небезпеки і конституювати роль жінки в суспільстві.

Відштовхуючись від цього проекту, «Ревізія» подає метричний ряд діапазону мислення сучасних молодих українських митців, в який вписуються цикли «Крила» Марії Крутоголової, де прозоро-крилата Леся Українка, самоіронійний Богдан-Ігор Антонич, драматична та відверта Ольга Кобилянська, і Григорій Сковорода виконані у техніці колажу, і чорна іронія на тему швидкоплинності життя з трансформацією туги у повну екзальтацію ЦВІНТАParty.

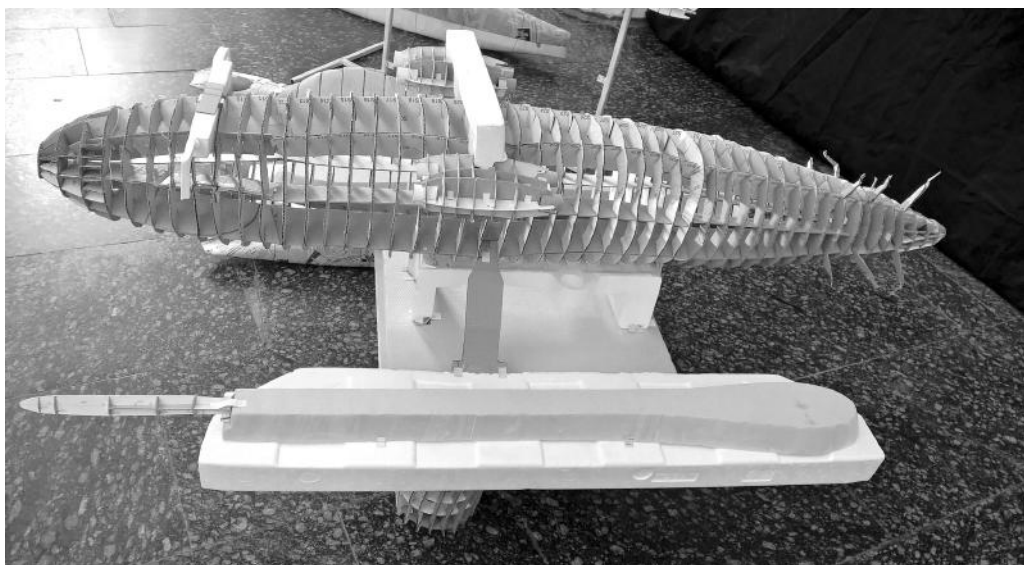
Спецпроект школи сучасного мистецтва «Зупинка часу» (куратори Вікторія Бур-

Афіша опери-балету «ARK / Ковчег»,
реж. В. Троїцький. Україна, Швейцарія

І. Канівець, М. Шерстюк. Проект «Terra Firma».
Курактор К. Підгайна. Експоцентр України,
павільйон № 7

В. Ареф'єв. Проект «Terra Firma». Курактор К. Підгайна. Експоцентр України, павільйон № 7

лака й Аліса Гришанова), було реалізовано у павільйоні № 1, що своєю архітектурою наближався до музейних просторів, які розгорталися літерою «П» у поворотах, завершуючись куполом. Простір диктував появу певних акцентів і куратори, користуючись мінімальними наявними засобами, впоралися із цим завданням. Дуже вдало у цьому контексті прочитується «Сфера» Анни Роєнко — візуально колочий синій об'єкт, що вступає у пластичний діалог зі сферою білого кесонованого склепіння павільйону, стверджуючи «гармонію світоустрою, де все ще присутній центр» [9]. Антитезою виступає інсталяція Юлії Кисіль «Ляльки» — символічне кладовище з ляльок, створене за підтримки Zenko Foundation. Тут явлені «власний страх перед тілесністю і материнством» й «естетика ентропії» [9] так само, як і в масштабній об'єктній фотороботі «Ковчег #1986101» Андрія Лобова і Марії Прошковської. У діалозі з архітектурою сталінського ампіру павільйону № 1 зчитується проект «Дорога» Василя Равлюка й Альони Кирпи, де створюється ілюзія втягування безкінечної беззахисної оголеної вервечки людей у чорну діру.

Там же відбулася виставка доповненої реальності «The AR.K» (не тільки як «ковчег», але й як Augmented Reality) Наталі Мариненко, Дмитра Докунова, Андрія Утенкова, Іллі Петрова, для ознайомлення з експозицією якої необхідно було завантажити й встановити додаток на гаджет (тільки для Android).

Виставка «Хроніки тотальної фотографії» харківського фотографа Євгена Павлова та теоретика фотографії Тетяни Павлової експонувалася в просторі майбутнього Музею Кіно на п'ятому поверсі Довженко-Центру. «Тотальна фотографія» — універсальний арт-метод Є. Павлова, одного з ініціаторів створення у 1970-х авангардної групи «Час» спільно з Ю. Рупінім, Б. Михайловим, О. Мальованим, О. Супруном та ін. Він перетворює фотографію на живопис, здійснюючи кольорову інтервенцію у чорно-біле фото, а пікторальну фактуру створюють подряпини, пил і механічні uszkodження. На відкритті виставки відбувся показ фільму режисера Олександра Балагури «Час життя об'єкта в кадрі», (продюсер Світлана Зінов'єва, Україна / Італія, 2012).

Оскільки ідеологом фестивалю є театральний діяч, театральній програмі Гогольфесту, як завжди, приділяється найбільша увага. Концепція «Ковчег» надала можливість відчувати, яким чином режисери реагують і розкодовують глобальні культурно-історичні знаки сучасного буття. Гогольфест 2017 відповідно до концепції фестивалю творить культурний код, здатний об'єднувати протилежні полюси, формує волонтерську платформу для втілення нового сценарію, де люди об'єднуються і спільно рухаються до мети у побудові рятівного ковчега, де загибелі ще можливо уникнути, використовуючи спільну дію. Ковчег в опері-балеті «ARK / Ковчег» Влада Троїцького будується спільними зусиллями, а у фіналі — пливе над площею Експоцентру, над фонтанами і сходить до нас із неба — як крок назустріч, як божественне торкання і початок нового життя на новій землі. У створенні цього дійства брали участь Nova Opera і Totem Dance Group (Україна) у співпраці з хореографом Оскаром Шаконом (Швейцарія) та з композиторами Романом Григоровим та Іллею Разумейком. Троїцький демонструє концептуальну цілісність і тяглість підходів, опера-балет «ARK» — це третя частина біблійної оперної трилогії (після опери-реквієму «YOV / Іов» та опери-цирку «Babylon»). Перші дві частини після прем'єрних показів в Україні (сезони 2015–2017) були з успіхом представлені на європейських майданчиках, серед яких Віденська філармонія, Македонська опера, Театр Шекспіра в Гданську, Велика оперна зала в Любліні та ін.

Вистава «Das Haus» («Будинок») колективу «OFF SzoEN» (Швейцарія), що відбулася в Центрі Олександра Довженка на «Сцені 6» розповідає про природу творчості. Це реконструкція подій, коли група усамітнилася в будинку для репетицій і створення вистави, одна з актрис виявила двері, що вели до неосвоєного простору. Врешті-решт вона звідти не повернулася (неначе загубитися у віртуальному просторі). Група реконструює і досить довго розігрує цю історію. Відбувається поступове занурення глядача, група переходить до таємничого дійства аудіовізуальної гіпнотичної психоделічної еманациї.

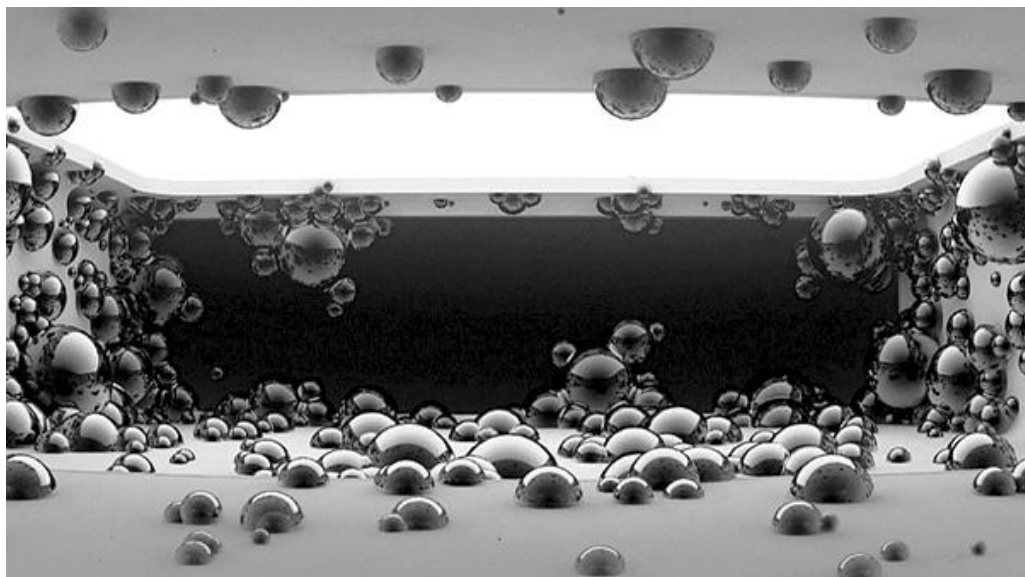
Натхненням для модерної танцювальної інсталяції «Game Over» литовського танцювального дуету Лаврінаса Жакявічюса та Айгірди Гудайте стала збірка опові-

М. Крутогорова. *Леся Українка*, цикл «Крила», проект «Revision». Куратор К. Підгайна. Експоцентр України, павільйон № 3

Ю. Яланжі. *Клітинна практика*, проект «Terra Firma». Куратор К. Підгайна. Експоцентр України, павільйон № 7

М. Жестков. *The Elements*, проект «Terra Firma». Куратор К. Підгайна. Експоцентр України, павільйон № 7

дань Хуліо Кортасара. Українська публіка запам'ятала торішню хореографічну виставу цього дуєту «Feel-Link», яка досліджувала почуття, що поєднують чоловіка й жінку, нав'язні досвідом власних подружніх стосунків. Здається, у виставі продовжується цей підхід — у центрі перформансу ігрова перспектива, що запрошує глядачів стати свідками зіткнення снів із реальністю.

«Terabak de Kyiv» — проект цирку-кабаре, що об'єднав українських дівчат з фрік-кабаре «Dakh Daughters» і циркових артистів із паризького театру «Le Monfort» — вистава режисера-постановника Стефана Рікоделя, одночасно тепла й ексцентрична, ніжна і зворушлива. Прем'єра програми «Terabak» відбулася 2016 року в Парижі.

20-годинний театральний серіал «Нескінченність» KLIMA теж віднайшов свою вдячну аудиторію на Гогольфесті 2017. Проект створено за ідеєю Влада Троїцького «Сім днів з ідіотом» на основі неіснуючих глав роману Ф. Достоєвського «Ідіот». Як потік свідомості демонструвалися «День перший "...У джерела води в пустелі..."», «День другий "Мій вбивця Рогожин"», «День третій "Аглая"», «День четвертий "Зла вистава"», «День шостий "Ферищенко"» і «День сьомий "Я... Вона... не Я і Я"».

Постановка п'єси Гейнера Мюллера «Філоктет» (за мотивами трагедії Софокла) в Neues Künstlertheater Berlin — це історія насильства над людиною. За переказами, Філоктета вкусила отруйна змія, і рана нестерпно смерділа. Одисей вирішив кинути Філоктета на острові, де залишився і Гераклів лук. Але для перемоги над Троєю потрібна була саме ця зброя. Отже, Одисей і Неоптолемом повертаються на острів Лемнос за зброєю. Одисей в п'єсі — хитрий і прагматичний державний муж. Він керується виключно політичними інтересами і втілює собою нещадну владу, що завжди діє заради своєї мети і легко позбувається тих, хто став йому тягарем і заважає досягти її. Сценічний мінімалізм, енергійна німецька мова, фізіологічність і трохи брехтівського відсторонення — актори під час дії міняються ролями, завдяки чому актор не склеюється з певною роллю, а тому театр видається дуже живим. Актуалізація міфу, виявлення повторюваних елементів, наведення численних паралелей, явних або прихованих, — особливість роботи Мюллера з історичним матеріалом. Драматург демонструє дію механізмів влади і долю особистості в умовах диктатури. Вистава справляє потужне враження від психофізичної акторської роботи на розрив. Режисер Марсель Кюлер фізично ліпить історію насильства, руйнує мовні бар'єри і переплавляє її у чисте мистецтво.

Театральна програма Гогольфесту 2017 розпочалася виставою «ДПЮ» театру «Прекрасні квіти» і громадської організації «Лінія Згоди» (Харків), що виникла в результаті об'єднання зусиль волонтерів, які з травня 2014 року надають соціально-психологічну допомогу кризовим категоріям, потерпілим внаслідок війни: військовослужбовцям, демобілізованим та членам їхніх сімей, родинам загиблих військовослужбовців, внутрішньо переміщеним особам. Виставу «ДПЮ» створили у рамках проекту «Розповідаючи історії ветеранів» на основі реальних історій учасників АТО. Двоє ветеранів війни безпосередньо беруть участь у виставі.

На цих виставах глядач доторкнувся до оголеного нерва. І саме заради таких моментів варто проводити Гогольфест. Можливість створювати сучасний продукт, представлений у рамках Гогольфесту 2017 і доносити його до глядача, має бути змістом справжніх реформ у культурній сфері.

Починаючи з 2015 року в рамках Гогольфесту одну з кінопрограм формували молоді кінематографісти, об'єднані в організацію «СУК» — сучасного українського кінематографу, демонструючи ігрові, неігрові фільми, музичне відео, анімацію і відео-арт. Остільки минулого року відсутність найочікуваніших програмних показів від традиційних партнерів Гогольфесту — Одеського міжнародного кінофестивалю, кінофестивалю «Молодість», фестивалю кіно та урбаністики «86» пішли не на користь кінопрограми Гогольфесту 2016, то кінематографічна якість цьогорічного фестивалю була підсилена ще й програмою «Кіно з Андрієм Алферовим». Вона складалася з дев'яти фестивальних вечорів, шістнадцяти рідкісних фільмів, серед яких були стрічки «Девід Лінч. Життя в мистецтві» (режисери Джон Нгуен, Олівія Неєргард-Гольм, Рік Барнс, США, 2017), «Допит» (режисер Ерез Пері, Ізраїль, 2016), «Учень» (режисер Кирил Серебрянніков, Росія, 2016), чи «Маніфест» (режисер Джуліан Роузфельдт, Німеччина, Австралія, 2017) тощо.

Н. Мариненко. The AR.K. Експоцентр України, павільйон № 1

Л. Жакявічюс, А. Гудайте. Game Over. Литва

Висновок: якщо дехто з експертів ставить під сумнів важливість існування мультидисциплінарного фестивалю в Україні, то кількість відвідувачів, молоді як основна цільова аудиторія, рівень та якість подій, які відбулися на фесті, є вагомими аргументами. Фестиваль, що став платформою для експерименту і мистецького висловлювання зі змістовними філософськими аудіовізуальними рефлексіями на найбільшій темі сьогодення, і можливістю показати якісні європейські вистави українській аудиторії, яка вже досить давно позбавлена такого шансу, є також актом культурної дипломатії. І якщо раніше потрібні були аргументи на користь Гогольфесту для адептів ідеї, що Гогольфест не такий, як ми б хотіли, проходить не там, де ми б хотіли і взагалі, він нам не потрібен, то цього року вони актуальні для Міністерства культури, що виділило мізерні кошти на його реалізацію (а якщо порівняти з іншими заходами, то це кричуща неадекватність) і, відповідно, для самих організаторів Гогольфесту, чия цілеспрямованість похитнулася через непереборну проблему фінансування і нагромадження організаційних проблем на шляху до реалізації фестивалю.

Натомість мультидисциплінарний фестиваль Гогольфест надає українським митцям шанс представити власний продукт. А від наповнення Експоцентру чи Центру Олександра Довженка інфраструктурою таких інституцій, як галерея «Плівка», Музей кіно, театральна платформа для незалежних театрів «Сцена 6» з програмою, яку можна було б споживати впродовж року, місто Київ і країна в цілому тільки виграє.

1. Чепелик О. В. ГОГОЛЬФЕСТ — змістова реабілітація ВДНГ // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини. Київ: ІПСМ НАМ України, 2015. Вип. XI. С. 345–364.

2. Чепелик О. В. ГОГОЛЬФЕСТ на Арт-заводі Платформа // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини. Київ: ІПСМ НАМ України, 2016. Вип. XII. С. 284–298.

3. Орлова Н. За два года: как промзону превратили в «Арт-завод Платформа», и что с ним будет дальше. URL: <http://bit.ua/2016/07/platforma-two-years/> (дата обращения: 30.08.2017).

4. Между «твердой землей» и виртуальной реальностью: что смотреть на ГогольFest 2017? Дата обновления: 02.09.2017. URL: <https://ofr.fm/mezhdu-tverdoj-zemlej-i-virtual-noj-real-nost-yuchto-smotret-na-gogol-fest-2017/> (дата обращения: 30.10.2017).

5. Вергелес О. «Не плачте за мною ніколи» (ГогольFest и другие) // Зеркало недели. Дата обновления: 02.10.2017. URL: https://zn.ua/ART/ne-plachte-za-mnoyu-nikoli-gogolfest-i-drugie-261482_.html (дата обращения: 30.10.2017).

6. Про ситуацію в «Центрі Довженка». URL: <http://mitec.ua/o-situatsiyi-v-tsentri-dovzhenk/> (дата звернення: 30.10.2017).

7. Іздрік. Морфологія: Мертвий щоденник. Дата оновлення: 03.02.2014. URL: <http://izdryk.livejournal.com/181452.html> (дата звернення: 30.10.2017).

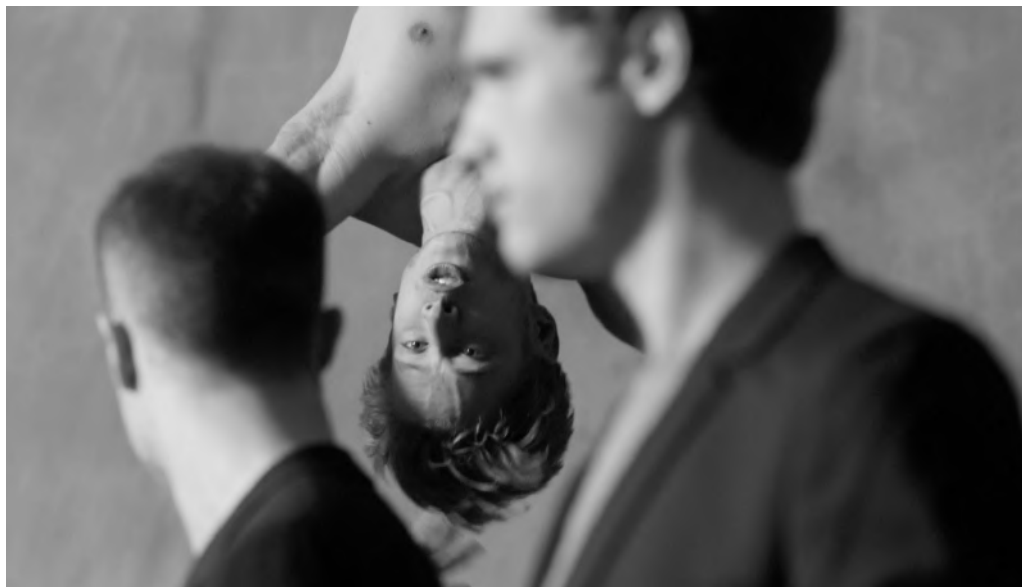
8. Hansen M. *New Philosophy for New Media*. Cambridge; London: The MIT Press, 2004. 372 p.

9. Бурлака В., Гришанова А. Спецпроект школи сучасного мистецтва «Зупинка часу». Дата оновлення: 07.09.2017. URL: <http://www.gogolfest.org.ua/ukr/programm/2072> (дата звернення: 30.10.2017).

Оксана Вікторівна Чепелик. ГОГОЛЬФЕСТ 2017. Мультидисциплінарність в Україні: Реальність чи утопія?

Анотація. Розглянуто та проаналізовано події, представлені на мультидисциплінарному форумі Гогольфест 2017, який розробляв проблематику порозуміння і домовленостей як основних взаємопов'язаних категорій, нагальних для порятунку сьогоденної України, через метафору Ковчега. Концепція щорічного фестивалю Гогольфест вибудовувалася навколо теми «Ковчег», що не тільки сприяє внутрішній рефлексії проблематики єдності і спільної дії, а й допомагає вирішувати завдання культурної політики, маючи на меті розбудовувати втілення проекту Європейської України. Метою допису є аналіз фестивалевих стратегій та обґрунтування необхідності проведення інфраструктурних заходів в Україні задля залучення широкої аудиторії. Гогольфест розглядається як спосіб вибудовувати нові форми взаємодії з глядачами, як приклад співіснування мультидисциплінарних продуктів, як новий спосіб спілкування, як інструмент культурної дипломатії.

Ключові слова: Гогольфест, мультидисциплінарність, арт-кластер, порозуміння, спільна дія.

Г. Мюллер. Філоктет, реж. М. Кьолер. Neues Künstlertheater Berlin, Німеччина. Фото: Дж. Ракете

Оксана Викторовна Чепелик. ГОГОЛЬФЕСТ 2017. Мультидисциплінарність в Україні: Реальність или утопія?

Анотація. Рассмотрены и проанализированы события мультидисциплинарного форума Гогольфест 2017, на котором разрабатывалась проблематика взаимопонимания и договоренностей как основных взаимосвязанных категорий, необходимых для спасения сегодняшней Украины, через метафору Ковчега. Концепция нынешнего фестиваля Гогольфест выстраивалась вокруг темы «Ковчег», которая не только способствует внутренней рефлексии проблематики единства и общих действий, но и помогает решать задачи культурной политики, преследуя созидательные цели воплощения проекта Европейской Украины. Целью исследования является анализ фестивальных стратегий и обоснования необходимости проведения инфраструктурных мероприятий в Украине для привлечения широкой аудитории. Гогольфест рассматривается как способ выстроить новые формы взаимодействия со зрителями, как пример сосуществования мультидисциплинарных продуктов, как новый способ общения, как инструмент культурной дипломатии.

Ключевые слова: Гогольфест, мультидисциплинарность, арт-кластер, взаимопонимание, общие действия.

Oksana Chepelyk. GOGOLFEST 2017. Multidisciplinarity in Ukraine: Reality or Utopia?

Summary. This article explores and analyses the events presented within the multidisciplinary festival GOGOLFEST 2017, that researched the issues of the mutual understanding and agreements as relational categories challenging for today's Ukraine through a metaphor of Ark. Conception of this year festival GOGOLFEST is developed around a theme «ARK», that not only assists to the internal reflection of range of unity and common action issues but also helps to complete the task of cultural politics, aiming to develop the European Ukraine project. The aim of an article is an analysis of festival strategies and proof of necessity of infrastructural events realization in Ukraine in order to bring a wide audience. GOGOLFEST is examined as a method to line up the new forms of interaction with an audience, as an example of co-existence of multidisciplinary products, as a new method of communication, as an instrument of cultural diplomacy.

Keywords: GOGOLFEST, multidisciplinary, art-cluster, mutual understanding, common action.